

VIOREL POIATĂ (1951-2020)

Daniela IACOBLEV-BARĂU*

*cercetător științific, Complexul Muzeal de Patrimoniu Cultural Nord-Dobrogean, ICEM Tulcea

Abstract: *The Art Museum of the Eco-Museum Research Institute "Gavrilă Simion" Tulcea is proud of the 11 paintings and graphic artworks signed by Viorel Poiata. Outstanding personality of the plastic world in the North Dobrudja area, a graduate of the Timișoara Fine Arts College – Drawing Major (Class of 1974), son of Elena and Simion Poiata, Viorel was born in Sulina on April 25, 1951 and died in Tulcea on August 18, 2020.*

Keywords: *art, artist, watercolorist, Viorel Poiată.*

Cuvinte-cheie: *artă, artist, acuarelist, Viorel Poiată.*

Ductul continuu al liniei construiește și compune realitatea celui ce o derulează, indiferent de mijloace. Creatorul rămâne punctul care dirijează parcursul și exprimă stări. Delicatețea capătă forță. Naivitatea învață și devine complexă. Când fermitatea liniei se joacă cu planurile intersecțiilor, iau naștere forme oscilante. Linia este completată de laviuri și pete picturale. Timpul lasă amprente care povestesc viața. Urmele produc impresii permanente prin lucrări care îl evocă pe maestrul Viorel Poiată.

Personalitate marcantă a lumii plastice din spațiul nord-dobrogean, absolvent al Facultății de Arte Plastice din Timișoara, specializarea Desen (Promoția 1974), fiul Elenei și al lui Simion Poiată, Viorel s-a născut la Sulina pe 25 aprilie 1951.

În timpul studiilor universitare a avut-o colegă pe viitoarea lui soție, Rodica Toth Poiată (n. 4 aprilie 1950), cu care a fost căsătorit între anii 1978-2008. Talentul celor doi s-a transmis fiicelor Teodora (n. 15 iunie 1979) și Anca (n. 18 iunie 1981), ambele absolvente ale Universității Naționale de Arte București.

Din 1986, Viorel a devenit membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România - Filiala Tulcea, specialitatea Pictură. Mai mult, el și-a susținut colegii din branșă ca președinte al filialei în intervalele 1991-1997, 2006-2012 și 2014-2020. În paralel a lucrat ca profesor la școli gimnaziale și licee din județul Tulcea.

Fig. 1. Viorel Poiată.

Fig. 2. Studentul Viorel.

Fig. 3. *Cheiul din Sulina* (1994), colecția de Grafică a Muzeului de Artă din cadrul ICEM Tulcea, inv. 2278.

Fig. 4. *Babylon – constructori*.

Fig. 5. *Portul Tulcea*.

Fig. 6. *Peisaj* (2001), colecția de Grafică a Muzeului de Artă din cadrul ICEM Tulcea, inv. 2867.

Evoluția creației lui este marcată prin etape care țin de stil și tehnică. Plasticianul aborda tehnici precum uleiul pe pânză, culorile acrilice, tempera, guașa, desenul în creion, desenul în tuș, acuarela și tehnica mixtă. Străină nu-i era nici pictura pe sticlă. Genurile reprezentate de Viorel Poiată sunt: peisajele deltaice, peisajele urbane, portretele, autoportretele, naturile statice, compozițiile cu personaje.

O bună parte dintre opere reflectă frumusețea meleagurilor dobrogene prin compuneri inspirate și recompuneri ale degradărilor și texturilor însuflețite în mediile urban și rural. În peisaje, fluviul Dunărea animează molcom porturile Sulina și Tulcea. Alteori, revărsarea prinde în învolburare ambarcațiuni. Canalele sunt populate cu stuf și mărginite de gospodării cu case din chirpici și lemn. Trunchiurile, crengile copacilor și vegetația se unduiesc. Freamătul lor murmură povești pescărești și taine încuiate între ziduri. Casele mărturisesc năzuințele localnicilor. Blocurile veghează buna circulație a vaselor și bărcilor.

Viorel Poiată este un urmaș demn al acuarelistului Constantin Găvenea, dar cu o energie complet diferită. Desenul tușelor dinamizează laviurile și construiește în detaliu. Urmărind parcursul creatorului, suntem surprinși de elemente stilistice eterogene, specifice mai multor curente, aspecte influențate de mediul social, trăirile personale și tehnicile utilizate: Cubism, Constructivism, Realism socialist, Impresionism, Realism figurativ.

Fig. 7. *Familie* (1981), colecția de Pictură a Muzeului de Artă din cadrul ICEM Tulcea, inv. 457.

Fig. 8. Viorel Poiată împreună cu: Elena, Rodica, Teodora și Anca.

Fig. 9. Artistul împreună cu mama, fiicele, ginerii și nepotul.

Fig.10. *Pieta.*

Fig.11. *Babel-Babilon.*

Conținutul compozițiilor cu personaje sunt narațiuni pline cu naturalețe, tandrețe, fantastic, extravagantă, malițiozitate, pasiune și dramatism. Anatomia corpului uman este simplificată dar păstrează o reprezentare realistă. Unele chipuri sunt analizate în profunzime. Gesturile sunt extrem de expresive și oglindesc individualitățile subiecților și a artistului.

Între 1974-2005, Viorel Poiată și-a promovat lucrările prin opt expoziții personale organizate în galerii din Timișoara, Tulcea, Saint Nazaire (Franța) și București. A participat la numeroase expoziții naționale și internaționale, colective sau de grup, pe simeze din România, Ucraina, Franța, Danemarca, Grecia și Bulgaria. Munca i-a fost apreciată de critici și recompensată cu diferite prilejuri: Festivalul Național de Artă Plastică (Premiul III - 1987); Concursul Național „Constantin Găvenea” și „Donay Fest” Galați (Laureat - 1993, 1995, 2001); selecțiile și achizițiile Ministerului Culturii (1999); „Aalborg-Art-Triennale” (selecție și distincție - 2000); Decernările Primăriei Tulcea (diplomă și medalie - 2003); Festivalul Țărilor Dunărene din Ulm, Germania (diplomă - 2004); Decernările IICCR (diplomă - 2008); Decernările Consiliului Județean Tulcea (diplomă și plachetă - 2016); Bienala Internațională „Alexandru Ciucurencu” Tulcea (Premiul I - 2019).

Viorel a executat lucrări de artă monumentală în: Franța, la Salonul „Provencal” din Saint Nazaire (1994); România, la Palatul Copiilor Tulcea (1995); Danemarca, la Trienala Aalborg (2000); România, în Piața Civică Tulcea (2008).

Fig. 12. Compoziție cu două personaje.

Fig. 13. Urme (1988), colecția de Pictură a Muzeului de Artă din cadrul ICEM Tulcea, inv. 846.

Fig. 14. Peisaj (1985), colecția de Pictură a Muzeului de Artă din cadrul ICEM Tulcea, inv. 822.

Fig. 15. Viorel Poiată și Regele Mihai I al României la Muzeul de Artă din Tulcea.

Fig. 16. Profesorul Poiată și două eleve.

Este de remarcă compoziția mozaicului care împodobește fântâna arteziană din centrul orașului Tulcea, pe care a proiectat-o și coordonat-o. Mii de plăcuțe de gresie porțelanată și faianțată vibrează suprafața însoțită de șuvoaie de apă și conferă comunității prilej de bucurie. Din echipa lucrării, susținută de Primăria Municipiului Tulcea, alături de maestru au făcut parte Ion Achițenie, Aurică Garip și studenți ai secției de Pictură Monumentală din cadrul Universității Naționale de Arte București. Lucrarea amplă, de 66 mp, conține forme și ritmuri inspirate

Fig. 17. Viorel Poiată, Eugeniu Barău și Gheorghe Enache la galeria UAP - Filiala Tulcea.

Fig. 18. *Inundație* (1981), colecția de Pictură a Muzeului de Artă din cadrul ICEM Tulcea, inv. 558.

Fig. 19. Fântâna arteziană din Piața Civică Tulcea.

Fig. 20. Viorel Poiată în Piața Civică Tulcea.

din flora și fauna Deltei Dunării. Circuitul apei din construcție și agitația localnicilor din jurul mozaicului omagiază amintirea autorului care a plecat la cele veșnice pe data de 18 august 2020.

Lucrările lui au rămas în gestiunea unor instituții naționale și internaționale de cultură, a unor colecționari și a familiei. Muzeul de Artă al Institutului de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion” Tulcea se mândrește cu 11 opere de pictură și grafică, din perioade diferite de creație.

Fotografii: Gabriel Dincu și Anca Poiată.
Sursă informații: Anca Poiată.

Fig. 21. Schiță pentru mozaic.